

Azərbaycan hər an Türkiyənin yanındadır

Yardıma ilk gedən qardaş ölkə

Qardaş Türkiyə fevralın 6-da baş verən iki güclü zəlzələ nəticəsində təbii fəlakətin ağır fəsadları ilə üz-üzə qalıb. Mərkəzi Kahramanmaraş olmaqla, 10 vilayətdə baş verən zəlzələlər nəticəsində minlərlə insan həyatını itirib, on minlərlə insan yaralanıb və dağıntılar altında qalıb. Onların taleləri hələ də məlum deyil.

Türkiyənin zəlzələ ilə əlaqədar dördüncü dərəcəli həyəcan elanından sonra beynəlxalq müstəvidə yardım təklifləri gəlməyə başladı. Təbii ki, yenə ilk köməyə gedən dost ölkə Azərbaycan oldu. Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, Türkiyədə baş vermiş güclü zəlzələnin fəsadlarının aradan qaldırılması və axtarış-xilasetmə əməliyyatlarına dəstək məqsədilə Fövqəladə Hallar Nazirliyinin ilkin olaraq 420 nəfərdən ibarət çevik xilasetmə qüvvələri fevralın 6-da qardaş ölkəyə yola düşdü. Həmin qüvvələr Kahramanmaraş vilayətində fəsadların aradan qaldırılması işinə və axtarış-xilasetmə əməliyyatlarına artıq başlayıblar. Dövlət başçısının tapşırığına uyğun olaraq, FHN-in yardımlarından ibarət növbəti iki təyyarə isə fevralın 7-də zəlzələ bölgəsinə yola düşüb. Təyyarələrdən biri ilə FHN-in hər cür tibbi avadanlıq və ləvazimatlarla təchiz olunmuş mobil səhra hospitalı göndərilib. İkinci təyyarə ilə isə dağıntılardan ziyan çəkmiş insanların yerləşdirilməsi üçün çadırlar, yataq dəstləri, qızdırıcılar və digər avadanlıqlar yola salınıb. 34 nəfəri tibbi, 7 nəfəri qeyri-tibbi olmaqla, 41 nəfərlik heyət qardaş ölkəyə çatıb. FHN-in yardımlarından ibarət dördüncü təyyarə də fevralın 7-si axşam saatlarında Türkiyəyə göndərilib. Bu təyyarədə isə dağıntılardan ziyan çəkmiş insanlar üçün lazımı avadanlıqlar yer alıb.

Eyni zamanda Azərbaycan Ordusunun bir qrup hərbi tibb personalı da ötən gün Türkiyəyə yola düşüb.

Bundan əlavə, fevralın 7-də Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın göstərişinə əsasən, fond tərəfindən qardaş ölkəyə humanitar yardım göndəriləcək. Bu təyyarə ilə faciədən zərərçəkmiş şəxslər üçün müxtəlif dərman preparatları, oksigen maskaları, filtrli sistemlər, sarğı materialları, onurğa taxtaları, ilkin yardım boyunluqları, xə-rək və s. daxil olmaqla, tibbi ləvazimat və avadanlıqlar, eləcə də isti geyimlər çatdırılacaq. Fevralın 8-də isə ölkə rəhbəri-

nin tapşırığı ilə FHN-nin daha 227 nəfərdən ibarət çevik xilasetmə qüvvələri də Türkiyəyə gedib.

Ümumiyyətlə, tarixin müxtəlif dövrlərində, ən çətin zamanlarda belə bir yerdə yanında olan Azərbaycan və Türkiyə xalqları bir-birinə dəstək nümayiş etdiriblər.

Azərbaycan və Türkiyə xalqlarının münasibəti qardaşlığın zirvəsidir

Milli Məclisin deputatı Anar İsgəndərov bildirib ki, hər bir xalq, dövlət təbii fəlakətlərə məruz qala bilər, amma belə anlarda bir-birinə dost, qardaş olan ölkələrin münasibəti daha çox diqqət mərkəzində olur. Deputat vurğulayıb ki, Azərbaycanı və Türkiyəni hər şeydən əvvəl türk, islam dövlətləri olması, eyni zamanda hər iki xalq üçün dini dəyərlərin vacibliyi birləşdirir. O bildirib ki, tarixin ən çətin məqamlarında hər iki dövlət bir-birinə arxa durub: "Birinci Dünya müharibəsi baş verən dövrdə Rusiyanın tərkibində olsaq da, Osmanlı dövləti zorla döyüşə sürüklənəndə soydaşlarımız din, dil qardaşları üçün döyüşməyi özünə şərəf bildi. Uzun çəkən Çanaqqala döyüşlərində minlərlə azərbaycanlı şəhid oldu".

1918-ci ildə müsəlman şərqində qurulan ilk demokratik respublikanın - Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin ən böyük probleminin ordusunun olmaması idi. Buna diqqət çəkən deputat bildirib ki, həmin dövrdə Azərbaycana köməyə gələn Osmanlının ən çətin günlərini yaşamasına baxmayaraq, 29 yaşlı gəncin rəhbərlik etdiyi Qafqaz İslam Ordusu olub. Onlar Azərbaycanın haqqını müdafiə edib, Gəncədən Bakıya qədər istiqlal yolu keçiblər. Bu yolda 1300 nəfərdən artıq şəhid veriblər.

A.İsgəndərov 1921-ci ildə Azərbaycanın ağır vəziyyətdə olan bölgələrindən birinin Naxçıvan olduğunu xatırladaraq, Mustafa Kamal Atatürkün göndərdiyi Veysəl paşa və Kazım Qarabəkir paşa sayəsində bütün çətinliklərə baxmaya-

raq, Naxçıvanı qoruyub saxlaya bildiklərini və Ermənistan idarəçiliyinin yaradılmasına imkan vermədiklərini vurğuladı. Onun sözlərinə görə, 1921-ci ilin mart, oktyabr aylarında Moskva və Qars müqavilələrinə görə türk ordusu Naxçıvan Azərbaycanın tərkibində qalacağı təqdirdə əraziləri tərk edəcəyini qeyd edib və elə də olub.

Deputat deyib ki, tarixin sonrakı məqamlarında da həm Azərbaycan və Türkiyə bir-birinə hər cür yardım göstərib: "Mustafa Kamal Paşa 1921-ci ildə Nərimanova məktub yazaraq ondan borc pul istəmişdi. Bu məktub səfir vasitəsilə 1921-ci il mart ayında Nərimanova çatdırılmış, o isə dərhal 500 kq qızıl göndərmişdi. Daha sonra Nərimanov Atatürkü yazdığı türk xalqının qazanılan uğurlarla imperalizmdən qurtulma günlərinin yaxınlaşdığı, buna görə xalqı təbrik etdiyi məktubunda qeyd edir: "Paşam, bizdə qardaş qardaşa borc verməz. Qardaş hər zaman qardaşının əlindən tutar". Zamanla Atatürkün "Azərbaycanın sevinci bizim sevincimiz, kədəri bizim kədərimizdir" sözləri tarixi fikirlərə döndü. Heydər Əliyev də Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərini əlində əsas tutaraq demişdi: Bir millət, iki dövlət".

Hər iki dövlətin tarixin bütün dövrlərindəki ağır imtahanlardan uğurla çıxdığını deyən deputat əlavə edib ki, bu xalqların bir-birinə münasibəti qardaşlığın zirvəsi, ən yüksək məqamıdır. 44 günlük Vətən müharibəsində də Türkiyənin Azərbaycana dəstəyindən söz açan A. İsgəndərov qeyd edib ki, indi də Azərbaycan qardaş ölkənin yanındadır: "Türkiyədə zəlzələ nəticəsində minlərlə insan həlak olub, on minlərlə insan yaralanıb. Çoxlarının taleyi hələ məlum deyil. Böyük şəhərlər yerləyeksən olub. Hər birimiz həyatını itirənlərə Allahdan rəhmət, yaralılara şəfa diləyirik. Azərbaycan zəlzələ baş verən dəqiqələrdən Türkiyənin yanındadır və bu gün ölkəmizin hər yerindən Türkiyəyə yardım üçün insanların səsi-sorağı gəlir".

Deputat qeyd edib ki, Azərbaycan dövlət səviyyəsində isə ilk andan təbii fəlakətin zərərlərinin aradan qaldırılması üçün yardım göndərir.

"Dövlət başçımız Türkiyə Prezidentinə zəng edərək başsağlığı verdi və Azərbaycan xalqının Türkiyənin yanında olduğunu bəyan etdi. Təbii ki, zəlzələnin fəsadları aradan qaldırılacaq. Türkiyə yenə əvvəlki kimi dünyanın əsas aparıcı dövlətlərinin biri, haqq və ədalətin carçısı kimi üfüqlərdə görünəcək. Azərbaycan da dost və qardaşlığa dayanan münasibətlərin inkişafı üçün daim əlindən gələni edəcək", - deyərək A.İsgəndərov əlavə edib.

2021-ci ilin iyununda Türkiyə ilə Azərbaycan arasında imzalanan Şuşa Bəyannaməsini xatırladan deputat onu da bildirib ki, bu sənəd dost və qardaş olan iki dövləti bir-birinə həm də müttəfiq edib. Bütün bunlar onu göstərir ki, Azərbaycan və Türkiyə bir-birinə dost, qardaşdır, birinin uğuru, kədəri o birisinin də uğuru və kədəri deməkdir. Yaşasın Azərbaycan-Türkiyə dostluğu!

Qardaşlığın nümunəvi davranışı

Milli Məclisin deputatı Fazil Mustafa isə qeyd edib ki, Azərbaycanın Türkiyəyə bütün məsələlərdə dəstəyi bir-mənalı şəkildə həmişə var. O vurğulayıb ki, Türkiyənin Azərbaycana etdiyi kimi biz də hər zaman onlara yardım göstərməyə hazırıq və bunu edirik.

Zəlzələ ilə bağlı ilk yardımın da Azərbaycandan edildiyini xatırladan Fazil Mustafa bildirib ki, bu, Türkiyədə xüsusi qiymətləndirilib: "Ən çətin bölgələrdə də Azərbaycan xilasediciləri çalışırlar. Bu da bizim qardaşlığımızın nümunəvi göstəricisidir. Bundan sonrakı proseslərdə də Azərbaycan görünən və görünməyən - yəni hər formada dəstəyini Türkiyədən əsirgəməyəcək".

Qardaş ölkənin böyük bir faciə yaşadığını qeyd edən deputat bildirib ki, bu acını onlarla bərabər yaşayıyıq.

"Azərbaycan xalqı da maddi, mənəvi dəstəyini əsirgəmir. Ümid edək ki, Türkiyəmiz bu sınaqdan da qürurla çıxacaq, düzdür, çox acı itkilərlə üz-üzədir, amma bunun da öhdəsindən gələcək", - deyərək F.Mustafa əlavə edib.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

